

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdajih ob 8. uro zjutraj, večerno pa ob 7. uro večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec L. 1.40, izven Avstrije L. 1.60
za tri meseca 2.80
za pol leta 5.00
za vse leto . . . . . 10.00, 15.00.
Na narednih brez prilagodbe naravnina se ne menjata.

Pošamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 avt., v Gorici po 25 avt., Sobotno večerno izdanje v Trstu 25 avt., v Gorici 25 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

,Na stražo! — ,V obrano!

I.

Povejte nam, ali nas mari slepi in varasngreta in rasburjena domišljija! Ne, saj vidimo tu pred sabo črno na belom.

Pred nami ležita na mizi številki obeh dnevnikov ljubljanskih — „Slovenskega Naroda“ in „Slovenca“ — od minulega petka vsaka s pomenljivim uvodnim člankom. Ne vemo pa, ali je to goli slučaj, ali je pa to prvo in rahlo znatenje nastopajočega veseloga preobrata v žalostnih razmerah našega domačega tabora, ali to je gotovo, da bi tudi mi podpisali od prve do zadnje besede tako „Narod“ kolikor „Slovenčev“ članek.

„Narod“ članek nosi naslov: „Na stražo! „Slovenčev“ pa: „,V obrano! Različne besede, a isti pomen! A ne le v naslovu, ampak tudi po svoji vsebini se vijeta oba članka lepo vsporedno proti jednemu in istemu cilju. Iz besedila obeh člankov zveni nam proprijanje, da smo začeli Slovenci v sagato, da preti nevarnost našemu narodnemu obstanju.

V smislu tega sposnanja nas kljče „Narod“ na stražo, „Slovenec“ pa nas pozivlja, da se postavimo v vrsto — v obrano proti nakanam naših narodnih nasprotnikov.

„Narod“ članek pozivlja vse narodne stranke slovenske v boj proti sistemu, v čigar programu se nahaja načela negacija narodnega vprašanja. Članek se peda posebno z žalostnimi odnosi, nastalimi na Kranjskem, od kar se je po sviti takški sedanjega sistema razvojila naša slovenska delegacija na Dunaju in potem seveda tudi politično menjenje vsega naroda slovenskega. To je bila zaros prečkalostna prememba v našem političkem življenju in kulminacijo te premembe vidi članek v tem, da je višja narodova instance — dež. odbor Kranjski — in golega koalicjskega robotanja razveljavila sklep niže narodove instance — mestnega zbora ljubljanskega —, koji je imel izpoliniti deljo vseh Slovencev, to se pravi, dati njih stolnemu mestu lice domače, slovensko! Konklusija, kojo je izpel „Narod“ članek iz tega dejstva, je izražena v slatih besedah: da je našreč to stanje rak, ki nam je načel rasjedati najboljši del slovenstva, in katere bi ostale slovenske pokrajine rade zaje male moči in zdravo kri.

To izjavo „Slov. Naroda“ beležimo velikim veseljem, kajti v zadodčenje je posebno nam, ki smo dosledno grajali sedanje odnose na Kranjskem, zbor katerih mi Slovenci, živeči ob periferiji, ne dobivamo iz sredine tiste moralne in materialne naslombe, kakor ne trebamo v težkem boju za svoj obstanek.

Nam se je oditalo često — da že ne našrnost, pa tako med vrsticami —, da nam je zabavljenje nekaka manjša, da „zabavljamo“, ker hočemo zabavljati! Sedaj pa nam potruje izpoved „Slovenskega Naroda“.

PODLISTEK.

185

Kmetski upor.

Slovenskega posvet dobrodelnega vrha.

— Spisel Avgust Šenoc. Priložil I. P. Planinski. — XXXV.

V kotlini mej bregovi leži stobiška dolina. Z desne in leve teče vsporedno gora, z leve bolj strma, z desne spuščajoč se proti dolini v bregove. Pri stobiških toplicah je dolina bolj široka, potem se čimdalje bolj oži, a za vasjo Zgornja Stobica, nad katero moli na brdu Tabijev grad, stika se gora, jenjava dolina. Sneg je pokril pokrajino. Polni so ga beli valoviti gridi, po katerih so raztresene male kočice, polno ga je drevje, polne strehe kmetskih koč. V ti dolini, po teh bregovih leži od cerkve svetega Petra Gubčeve vojska, šestisoč kmetskih glav, pričakujé Ilij Gregorića in njega četa.

da smo vrili le svojo narodno in časnikarsko dolžnost, ko smo obsojali smer politike na Kranjskem, ki je bila neizogibna posledica le-te, da je bolj in bolj gineval čut vse-slovenske vzajemnosti, vendar česar je jelo ginevati tudi med nami pravo veselje do narodnega dela.

To je tudi povsem naravno. Položaj naš ob periferiji je kritičen, prepulčeni smo svojim nasprotnikom na milost in nemilost; kos za kosom naše narodne lasti prehaja v roke tujcev, mladina naša se raznaročuje po šolah, ljudstvo nam kvarijo in demoralizujejo s takočim sredstvi, ki so na raspolago mogodenim našim nasprotnikom; v vladnih krogih postal je menjenje tradicionalno, da so naše narodne tehnje v navezki s koristmi države in v smislu te tradicije opisani smo kot uporniki, katero treba trdno držati na uzdi. Iz kratka: kamor-koli se ozremo, povsodi vidimo le nasprotnike.

Je li še toorej pri takih razmerah, da nam je krvavilo srce, videčim, da tudi v središču našem ni pravega razumevanja za naše potrebe, da nam tudi od tam ne prihaja ona moralna vspodbuja, koja jedina nas mora vadržati v borbi s toljki neugodnostmi?

Z jedno besedo: krvavi nam srce, videčim, kako se na Kranjskem bolj in bolj odmikajo od našega prvotnega programa, kateremu je bila na čelu točka: združenje vseh Slovencev.

Izgovor onih naših rojakov, ki so mirnim srcom vrgli v jarek naš prvični narodni program — češ, da je združenje pri sedanjih razmerah nemogoče —, je nidev. In denimo, da je v tem trenotku nemogoče faktično združenje, ali kdo pod solnecem nam more braniti, da ne bi se približevali vsaj duševno, to je po živem sanimanju drug za drugega?! Iz takega vzajemnega čutstvovanja orpili bili pokrajinski Slovenci pogum, ker bi nas jačila zavest, da nismo sami, da se naši bratje zanimajo za nas, da sodutstrujejo s nami, večdar pripravljeni pomagati nam v naši bedi.

Skrajni čas je toorej, da zapustimo osko pot kranjske, primorske in ţetjerske politike ter da krenemo na širšo pot vse-slovenske politike.

V tem svojem uverjenju pridružujemo se tudi mi z vsem svojim srcom predlogu člankarja v „Slovenskem Narodu“, da se sklice shod zaupnih mož iz vseh naših strank in vseh pokrajin, pri katerem naj bi se dogovorili glede vseh prepričnih vprašanj ter določili program za bodoče postopanje, počevšči potrebe skupne domovine in slovenske.

In mi menimo, da ne bodo težko priti do sporazumlenja; v to treba le prave iskrenosti, treznosti, objektivnosti, čistega slovenskega rodoljubja ter takega domovinskega čutstvovanja, ki ume samozatajevalno podrediti domovinski stvari neznavne osebne želje in ambicije.

Zimska noč je, oblaki se podč po nebu, sapa piska po dolu in gori, a črni mrak pokriva svet. Iz mraka se prikazujejo kot iskrice ludi v kmetskih kočah, po dolini gorči ogoni kmetov, kateri spod stisnjeni in povešene glave okoli njih. Sedaj pa sedaj gre mimo ognja konjik, da pregleda spečo čete in zgine hitro v mrak, a sedaj pa sedaj razlega se v noč zategnjeni veklik straž: Oj! in odmeva dalje po dolu in gori. Na vrhu nasproti toplic stoji klet. Tu je prva straž, pred vratmi stoji zataknjen visok kol, na čigri vrhu je snop slame, a v kleti deva poveljnik Andrej Pasanec roke nad ogenj in zre v plamen, po tleh mu leži vojščaki, a pri odprtih vratih gleda kmet, zavit v kočuh in s puško v roki, v mrčno noč. Na holmi z desne strani gore, kjer je dolina najžela, stoji starinska cerkvica, okrog nje pa molči iz snega leseni kriši. To je pokopalnišče, a

Sej so nam dokazali ravno pojavi iz poslednjih dni, da glede na versko mišljenje ni načelnih nasprotstev med nami. Mnogokateri zmajal bode sicer neverjetno z glavo, začuvši to našo trditv, ali to nas ne more begati v naši sodbi.

Pri poznani pobožnosti našega naroda smatrami bi morali pravim norem onega, ki bi hotel uveljaviti pri nas bogotajska načela šišovskega liberalizma in gorje tistem, ki bi se hotel drzno dotikati verskega čutstvovanja našega ljudstva! Po njem bi bilo, nemogoče bil v naši javnosti. Ako bi torej ne gojili že v svojem svetu verski čut in ako tudi bi nam že naša vrest ne pravila, da je vera podlaga vsej človeški družbi, silila bi nas pa razsodnost in skrb za svoj ugled pred ljudstvom, da ne rušimo tistega, kar je sveto vsemu narodu.

Že čujemo ugovor: ta in ta je tedaj in tedaj napisal to ali to besedo. Podam gošpoda, Pomisliti treba, da naše liste pišejo lajiki, ki ne morejo pretresati vsake besedico ono skrupulosnostjo, kakorčna pristoja profesorju bogoslovju; pomisliti treba, da se časnikarske polemike pljejo v nervozni naglici; slednjič treba pomisliti, da se je manogo prečilo na obeh straneh ter zakrivilo tako, da je polemika med nami začela pa tam na odurno pot da so se nesporazumljena nagromadila do take višine.

In kakor pridemo lahko do sporazumlenja ob verskih vprašanjih, tako se lahko sjetdimos za skupni politički in narodni program.

Dotičniki, ki bi se sedli na skupno posvetovanje, naj bi prinesli seboj prepričanje, da je človek pri vsem svojem verskem čutstvovanju lahko zajedno odločen in neizprosen narodnjak, in videli boste, da se sporazumomo igraje.

Na mesto boja za osebo naj stopi boj za verska in narodna načela, na mesto ponujočega klanjanja pred mogočnimi činitelji naj stopi plamteče slovensko rodoljubje in pa zavest, da vse ne moremo biti generali v naši narodni vojski. In ako bi se neksterniki, ki hočejo ob sublju sedanjega prepira peči svoje zasebne klubasice, ne hoteli ukloniti ozirom na duševne, gmotne, politične in narodne potrebe vseukupnega naroda slovenskega, dobro, pa h n i m o j i h iz s v o j e s r e d e, pustimo jih, naj gredo svoja pot! Pojasnimo jim, da pleča naroda slovenskega niso ustvarjena za to, da bi oni plesali ob njih kvičku, ko se jim to noče posrečiti pri pomočjo lastnih zmožnosti in lastnega talenta. Naj le gredo, nikdo ne bodo točil solza za njimi.

Na shodu zaupnih mož poverimo usodo naroda izkušenim in značajnim možem, ne pa h i n a v o c e m in v e t o r n j a k o m, ne poznajomim ni slovenskega rodoljubja, ni slovenskega čutstvovanja, najmanje pa političke morale.

od tod lahko pregledaš vso dolino. Sredi pokopalnišča se vije velika bela zastava s črnim križem, okolu pokopalnišča se dviga nasip od tal, za njim pa stoji na kolesih četvero železnih topov. Vrata so odprta, v cerkvici gori luč. Po tleh je razprostrat kup slame in na nji plahta. Tu spi deklica. Dela je suhe roke pod glavo, a bleđo velo lice obrnila proti luči. To jo Jana. Kraj nje sedita dva človeka, jeden postaren, siv, ali duša mu je mlađa, oko mu seva, na kamenu sedi. Na črni kučni se mu vije visoko pero in sveti srebrni križ, na telovniku se mu bleste srebrne zapone, fin kožuh mu pada po ramenih, lakti pa opira na široko, s srebrom okovano sabljo. To je Gubec. Pred njim na tleh sedi mlad, bleđi človek, Mogajić, del je roke okoli kolen in upira oči v vojvoda.

— Nobenega glasu od Iljije, ispregovori Gubec, a dejal jo, da mi vse sporoči. Bog

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obogačavači vrtci. Poslana osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vredajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejme upravništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštne.

„Edinost je moč!“

V to ime pozdravljamo nasvet „Slov. Naroda“, da se skoro skliče shod zaupnih mož, pri katerem bi se določila naša bodoča taktika, obvezna za vseh!

Političke vesti.

Cesarjeva zahvala. Nj. Vel. cesar je izrekal potom kabinetno kancolariju. Svojo zahvalo „Tržaškemu patriotskemu odboru za prirejanje slavnosti“ na čestitki, izjavljeni dne 18. avgusta t. l. povodom Njegovega rojstnega dneva.

Cesar v Lvovu Nj. Vel. cesar je podaril raznim Lvovskim zavodom in društvom po 200 do 300 gold. podpore, ubogim v Lvovski občini pa 4000 gld. Predvčerjanjem si je ogledal cesar še muzej grofa Dzikuskega, popoludne je obiskal nenasoda še enkrat razstavo. O tej priliki se je cesar posebno zanimal za izložene predmete gospodarske visoke šole v Dublanih. Popravšal je o obisku te šole, na kar so mu odgovorili, da jo obiskuje mnogo Posnjancev. V oddelku lepih umetnosti nakupil je cesar več slik ter izjavil predsedniku razstave, knezu Šapiehi, svoje te elje na tem, da ima razstavo tako resnobno lico. Tu ni sloparevga sijaja. Ljudstvo je cesarja povsodi navdušenjem pozdravljalo. Dvornega obeda dne 11. t. m. sta se udeležila poleg raznih drugih dostojanstvenikov tudi ruski vojaški ataté Voronin in generalni konzul Pontockin. Pri obedu je nazdravil cesar ruskomu carju povodom rojstnega dneva carjevega s tole napitnico: „Vadignem svoj kozarec na blagor milega mojega prijatelja, carja Aleksandra, katerega naj hrani Bog!“ Vojaška godba je zasvirala rusko himno. Ob 8. uri zvečer odpeljal se je cesar med burnim pozdravljanjem na Dunaj. Na govor deželnega maršala kneza Sanguszkega odgovoril je cesar, da bode skoraj zopet obiskal to tako prijubljeno mu deželo. Zahvalil se je konečno na dokazih ljubezni in zvestobe. — Deželnemu maršalu knesu Sanguszku je podelil cesar veliki krščec Leopoldovega reda.

Deželni šolski svet tržaški — Slovencem prijazen. Slednji dan nam donaša dokazov, po katerih moremo soditi, v koliko je razvit pravni čut naših Nemcov. Ta pravni čut je razvit namreč v toliko, da spodbuje zakone ravno dodelj, dokler govore iste njim v korist. Kakor hitro pa naj bi veljali isti zakoni tudi za druge, neha se to spoštovanje kakor bi trenil. S takimi ljudmi se je težko prepričati seveda. Nov dokaz o pravnem četu ljubih Nemcov podala nam je zopet „N. Fr. Presse“, kateri list je vsikdar po konci, ko treba metati polena pod noge nam Slovencem. — Sedaj so je zopet gorile slovenske šole pokvarile apetit. Ker zahtevajo namreč goriščki Slovenci, da jim občina osnuje slovensko šolo; ker so Slovenci

zna, če vše, da so naši ljudje pri Kerestinci potolčeni. Hudo je. Bila je izdaja. Kaj pak! Kdo te najpoprej izda? Tvoj človek. Ali budi; vratna kmet glavo, še stoji Ilij in Matija in gospoda se treči. Vem. Mrzica jih strese, kadar jim povemo, da smo ljudje. — Ujed! reče Mogajić, ti si človek, potesten človek, ti si vreden več od grofa. Narod te ima za svetnika. Ali vše, kaj ti pravim, česar ne slutia? Poveljniki so imeli dogovor.

— Dogovor? Brez mene!

— Brez tebe, zaradi tebe! Dogovorili so se, da te jutri proglose za kralja. Ocenčali te bodo s krono, ti vladaj kmetu.

— Poveljniki so zblaznili. Mar je vsak poštenjak zaslužil, da je kralj? In ali ni sto boljših od mene? Na svetu je samo jeden kralj!

— Kdo?

(Dalje prib.)

na jasen način pokazali potrebo te šole in ker je dež. šolski svet po takem v zmislu šolskih zakonov **Morav** ugoditi prošnji Slovencev, repenči se omenjeni list, ova-jajoč, da je omenjena šolska korporacija — prijazna Slovencem, da torej vse postopanje dejelnega šolskega sveta ob tem vprašanju ni utemeljeno v obstoječih zakonih in faktičnih odnosih, ampak izvira le iz — prijaznosti do Slovencev. Taki so! Za-se zahtevajo paš vse dobre, izvirajoče iz zakona, ako se pa zakon alično tolmači nam v prid, potem je to neopravičena prijaznost, naklonjenost in — koncesija. Po takem bi bilo bolje, da nam nemški gospodi povejo kar naravnost, da avstrijski državni temeljni zakoni veljajo le za Nemce in Italijane, za Slovane pa le — kazenski zakoni.

Napad na srbskega kralja. Ko se je kralj Aleksander vršal z nekega izleta v Niš, napadli so nepoznani zločinci vlak s kamenjem ter razbili vsa okna voza, v katerem je sedel kralj. Na strelu ni kamenje zadelo kralja. Valed tega napada opustil je kralj namerljivo potovanje v Šabu in Budimpešto. — Vesti o krizi v Srbiji nočejo potihnuti. Vladni krogi oporekajo seveda tem vestim najodločnejšo, zatrjavač, da je sedanji sistem tako utrjen, da bolj ne more biti. Niti o tem ne more biti govora, da bi se sedaj izdelala druga ustava in Srbija naj hvalijo Bože, da ni prišlo do hujšega. — No, mi menimo, da hujšega se nima batit srbski narod, nego da mu gospodar — Milan! Pri takih razmerah pač ni čudno, da blaga Natalija niti nočeči o tem, da bi se vrnila v Srbijo.

Ali je mogoče? Ali je mogoče, da bi se zboljšali odnosi med dinastijo italijansko in sveto Stolico? S tem vprašanjem se bavi politički svet. Optimisti smatrajo kot dobro znamenje v tem pogledu, da je sveti Oče ravnokar zasnoval posebno apostolsko prefekturo za italijanske kolonije v Afriki, na drugi strani pa je italijanska vlada podelila nadškofijo v Benetkah in drugim škofom toliko časa odrekani exequatur. S tem je res odpravljeno jedno prepirno vprašanje, ki je pogojevalo razmere med Italijo in sv. Stolico, ali do dobrih odnosi je, tako bi menili, še dolga pot.

Grof Pariški protendent na francoski prestol, je torej umrl v programstvu. Monarhistički listi proslavljajo pokojnika kot kralja francoskega ter izražajo nado, da pride zopet do monarhije na Francoskem. Pokojnik je sicer često naglašal svoje pravo do francoskega prestola ali kaj posebnega ni ukrenil v dosegu tega prava, odkar so ga istirali iz Francoske. — Za to pa pišejo tudi francoski listi nekako dobrohotno o pokojniku.

Vojna med Kitajem in Japonsko. Iz Londona poročajo dne 11. t. m.: Kitajske čete, katerim stojijo nasproti Japonci v severnem delu Kine, so v tako kritičnem položaju. Generali so popolnoma nezmožni, častniki nespolobni, a močovo je obnemoglo vselej neporov in lakote. Strašni naliivi poslednjih dni so spremenili cesto v blatna močvirja. Vozovi so strelivom so obtičali tu in tam, a nikakor ne morejo dalje. — Iz Shanghaja javljajo dne 10. t. m.: V Ning-Po so prijeli Kitajci nekega človeka, katerega so dolžili ogledušta. Siromak je protestoval energično proti tej dolžitvi, toda nič mu ni pomagalo vse zatrjevanje. Kitajci so ga trpinčili, hoteč ga prisiliti, da obstane v mukah to, kar so hoteli oni sami. To trpenje je trajalo tako dolgo, dokler niso strli nevrečenju obo kolenici. Potem so še le poizvedeli, da je bil „japonski ogleduh“ — Kitajec, ki je bil prišel iz Juga na hodočasjenje v Pu Tu. Za sedanji položaj kitajske vojske je pad nad vso značilno dejstvo, da je podkralj v Pečili Li-Hung Chang, nasvetoval cesarju Kitajskemu, da naprosi Evropo za posredovanje. Li-Hung-Chang je jeden iz malega števila kitajskih državnikov, ki dobro razume odnose; in ako ta mož stavi tak nasvet, je gotovo, da Kitajci potrebujeta posredovanja.

Različne vesti.

Nadzorovalno potovanje namestnikovo. Dne 11. t. m. je obiskal cesar namestnik k vitez Rinaldini prišel iz Gorice v okraju Građske občine Biljana, Medeja in Mossa. Namestnika sta spremjala na mestnički svetovalec vitez Bozizio ter okrajni glavar pl.

Fabris. Namestnika so v vseh treh občinah slovensko vprejeli občinska zastopanja, duhovščina in šolska mladež.

Inozemski odlikovanja. Nj. Vel. cesar je dovolil, da smo c. in k. tajni svetovalec in c. kr. namestnik v Trstu, Božidar vitez Rinaldini vprejeti in nositi kraljevski pruski red železne krone I. razreda. — Lloydovemu kapitanu Ivanu Bojanoviču v Trstu je dovolil cesar, da smo vprejeti in nositi podoljeni mu srbski „Takova“ red IV. vrste.

Mestni svet tržaški boste imel nocjo ob 7. uri zvečer svojo letošnjo XIX. javno sejo. Dnevi red: 1. Čitanje zapisa XVIII. seje. — 2. Predloženje proračuna občinske uprave za leto 1895. — 3. Predlogi mestnega magistrata in finančnega odseka glede potkritja primanjkljaja.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je podaril nekdo v čast E. Raškoviču 60 stotink. — Zaketen pisac K. za spisano točbo 40 stotink. — Daroval Julij Warto 5 gld. — Za plačano večerjo pri „Evropi“ 45 kr.

Poročili so je v Gorici stavec g. Avguštin Janša z gosp. Angelo Boik iz Renč.

Iz Obrova pšej, nam dne 10. septembra: Glasovita naša nova lokva, katera je postala tako imenitna, da je bila omenjena celo na Dunaji v državnem zboru, ni še popolnem dokončana, vendar pa toliko, da je voda v njej in da služi našim otrokom za kopljene. Vredno je torej, da jo nekoliko opisemo.

Delo je popolnoma ponesrečeno in vidi se, da niso bili pravi mojstri okolo nje. Lokva delata se je za to, da bi mi načo živino napajali v njej. A živina ne more do vode in tudi neče, ako jo s silo gonimo, ker instinktivno vidi nevarnost, upira se, boječa se strmine! Pa vsaj je razumljivo. Okrogla lokva meri v premeru 24 metrov, torej do sredine 12 metrov. V sredini pa je globoka 3 metri! Pomiclite torej: na 12 metrov dolgosti 3 metre globino, to je tako strmina, da nikdar nobeno govedo ali konj ne more do vode brez nevarnosti, da ostane v lokvi, kajti lokva poškrilana je s trdim krajškim kamenjem. In po simi, ko bo vse ledeno? Naše domače živali, aki se ne potopijo, polomijo si gotovo noge!

Mi smo radovljivo robotili pri tem delu, ker nam je lokva potrebna. A robotili smo v nadi, da bo lokva tudi služila za napajanje živine in ne samo za to, da se otroci kopljajo v njej. Trdo smo delali in potili se in dragi čas mudili, da nam je drugo domače delo zastajalo. Zdaj pa je toliko teškega dela brez vse koristi!

In kaj nas še čaka? Plačali bodoemo prav pošteno, vsaj tako se govori. S početka reklo se nam je, da bo ostajalo denarja in da se bo še robota plačevala. Zdaj pa vidimo, da lokva stane 1800 gld., da je plačanih samo 500 gld. in da torej primanjkuje 800 gld. Ta prima ikljaj pokriti se ima iz doklad na naše davke, ker da tako sklene prihodnji občinski zbor. Torej tudi zato se toliko trudite in napenjate za novo volitvo! Vi, kateri ste prišli kričati, da so doklade na davke previsoke, vi nam hočete torej naložiti novo dolžade za lokvo, katera nam ne bo nikdar rabila, ker je slabo izdelana!

Ej Frane, tako se ne dela. Ako prej nismo videli za kaj se gre, vidimo pa zdaj prav disto. Ne bodo nas več zapeljavati v našo škodo. Da, volit pride, ali volili bomo samo tako može, ki ne bodo glasovali za to, da bi se nam naložil še nov davek za ponesrečeno lokvo.

Kako prezirajo naš jezik! Vodstvo javnih eklatov je razplošila ravnokar tržaškim krščnarjem neko okrožnico, v kateri jih opazira na neko dražbo vina. Ta okrožnica je pisana le v laškem jeziku, dasi večina naših krščnarjev ne razume tega jezika. Morda pa misijo tržaška gospoda tako kakor Goriška: Gli Italiani farano da se! Dobro, potem pa ne treba rabiti slovenskih krščnarjev. Tako postopanje je najmanj umestno pri c. kr. javnih organih.

Mestni svet tržaški se je sedel minoli torek zvečer v tajno sejo. Baval se je v prvi vrsti z imenovanji in pomeščenji v mestnem učiteljstvu ter rešil deloma ugodno, deloma neugodno razne prošnje za podporo. Bivšim mestnim učitninskim uradnikom dovolil je leta 1891. dovoljeno podporo za daljne 3 leta. Konečno je stalno namestil babico za uboge okraja Farneto. Antonijo Vertave in

predstojnico kuhinje v mestni bolnišnici. Karolino Sbronarzo.

Sneg na Koroškem in Štajerskem. Mračno vreme poslednjih dnj je bilo posebno občutiti v planinskih deželah na Štajerskem in Koroškem. V teh pokrajinsih je pobil sneg gorovje vse do dolin. Isletniki ostavljajo letoviča v celih tropih, kajti minoli teden ni bil niti jeden lep dan.

Za uboge tržaške občine. Znani tukajšnji bogataš, lekarnar E. pl. Leitenburg je umrl minilo nedeljo. V svoji oporoki je volel sveto 200 gld. tržaški ubožnici z nalogom, da se ta denar razdeli med ubožce tržaške občine.

Zivinski semenj v Ljubljani. Na semenj minolega pondeljka so prgnali 1093 konj in volov, 406 krav in 100 telet, skupno 1599 živali. Kupčija je bila srednja. Najbolje so se prodali včeli, katera je kupil nek trgovec z živino iz Brestislava na Moravskem.

Nesreča v Miljah 10letni Robert Bašfar se je predvčerajšnjem igral na oknu stanovanja svojih staršev. V tem je zgubil ravnovešje in telebil iz 4. nadstropja, kakih 15 metrov visoko, na ulico. O padu si je zlomil obe nogi, dvoje reber in si brakone pretresel drobje. Ponesrečenega dečka so prepeljali v tržaško bolnišnico.

Čuden poskus samomora. 19letni slikar Silvij Sbiš, sedaj v policijskem zaporu v ulici Tigor, preskrbel si je — ne zna sa kako — porcelanst krožnik, s katerim se je minoli torek — hotel ubiti! Klestil se je s krožnikom po glavi in po licu kar se je dalo. Na kričanje sovjnikov prihitevki paziški so izpušili besnemu krožnik in poklicali zdravnika z zdravniške postaje. Zdravnik je konstatiral, da ima Sbiša težko ranjeno na glavi in več prask na licu. Obvezal ga je, in videč, da je Sbiša silno raznet, posal ga je pod dobrim varstvom v bolnišnico na opazovanje.

Policijko. Predvčerajšnjem popoldne včetopabil se je nezan tat v stanovanje iznajmovalca prenočič Cende, stanujočega v ulici Grossa bšt. 9 in odnesel 6 parov rjuh, tri posteljne odeje ter jeden krovček z oblačili, vse skupaj vredno okolo 22 gld. — 62letnega težaka Anton L. iz Pasina, stanujočega v ulici delle Mura bšt. 8 so zaprli, ker se je nevarno pretil svoji lastni šeni. — 39letni težak Josip M. iz Zadra je ukradel predvčerajšnjem med delom v novem pristanišču 4 kg. suboga grondja. Opažili so ga pa stražarji ter ga vzeli s seboj na obskrbo, toda dajali mu bodo hrano brez sladkarjev. — Po noči na 11. t. m. so stražarji odvedli v zapor 23letno Ivano F. iz Mokronoga in 35letno Ivano C., ker sti prekrhli policijske naredbe, naperjene proti „lahkoščnim“ ženiciam. — Mesarska pomočnika Josipa P. in Tomaža Z. so zaprli, ker sta kradla grondje v nekem vinograncu na posestvu v ulici Beloguardo.

Koledar. Danes (13.): Virgilij, muč.; Ljubivoj (Amijat). — Jutri (14.): Povisanje sv. Krišta; Notburga. — Prvi krajec. — Solino izide ob 5. uri 40 min., zatonib ob 6. uri 18 min. — Toplotna včeraj: ob 7. uri zjutraj 15 stop., ob 2 pop. 22-5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 12. „Wiener Zeitung“ objavlja ročno pismo cesarjevo do namestnika Badenija, v katerem se načaga poslednjemu, sporočiti vsem prebivalstvu cesarjevo zahvalo na tolikih ganljivih dokazih patriotskega miljencev in na presrečem vprejemu; nadalje objavlja isti list ročno pismo do kneza Sapiche, v katerem izraža vladar svojo zahvalo in popolno priznanje na složenem nodelovanju obeh narodnosti pri deželnem razstavi v Lvovu, kar opravijo nado, da se bodo vedno srečeno razvijalo gospodarsko blagostanje prebivalstva.

Dunaj 12. Nadvojvoda Karol Štefan je odpotoval v Berolin, da so udeleži vaj nemške vojne mornarice.

Lvov 12. Ministerki predsednik knez Windischgrätz povrnil se je včeraj na Dunaj.

Budimpešta 12. Kustos zbornice magnatov Josip Szilágy vprejme predsedstvo zbornice. Podpredsednikom boda imenovana brakone grofa Tiberij Karolyi in Adalbert Vay.

Cetinje 12. Rojstni dan ruskega carja se je slavil tukaj z zdravljavo službo božjo in sijajnim dvornim banketom.

Sredec 12. Po vsej deželi je pričela volilna borba. Kljubu popotovanju ministrov in banketov vladar se more računati na tako večino, kakoršne si želi. Rusiji naklonjena

stranka je postavila kandidatom Cankova in več drugih prognancev, med katerimi Bendereva. Stambulov (!) kandiduje v Tiernovi, Burgau in v Sistovi.

Peterburg 12. „Vedomosti“ objavljajo grozilno pismo, katero je bil pisal Stambulov Koburga, predno je padel. V tem pismu dolži Stambulov prince Koburga sotkrivje najmanj 30 nasilnih dejanj, očita mu lahkomislenost, zapravljanje državnega denarja v špekulacijah itd. itd. Konečno izjavlja Stambulov v omenjenem pismu, da hoče v slučaju, ako ga postavi sedanja vlada na začetno klop, razkriti take stvari, veled katerih Koburg globoko povezi glavo.

Paris 12. Tukajšnji listi javljajo iz Londona tole brzajočo: Grof Haussouville je odstopil od svoje časti kot zastopnik rodbine Orleanske. Vojvoda Orleanski (sin psk. grofa Pariškega) hoče osobno prevzeti vodstvo monarhične stranke na Francoskem. Namerno zbrati si posebni monarhički svet izmed mlažjih pripadnikov njegove stranke.

Trgovinske brzjavke.

Budimpešta. Pionica za jesen 6.32—6.33, za spomil 6.82—6.83 Koruza za sept.-okt. 6.03 do 6.07. Oves za jesen 5.72—5.73 Rž za jesen 5.18—5.20.

Pionica nova od 78 kil. f. 6.45—6.50, od 79 kil. f. 6.50—6.55, od 80 kil. f. 6.55—6.60, od 81 kil. f. 6.60—6.65, od 82 kil. for. 6.65—6.70.

Izjem 6.20—6.40; pravo 5.70—6.—

Pionica. Slabe ponudbe ali tudi povpraševanja nobenega, trg pada, tudi nemogoča prodaja pri olajševanju cen. Koruza 10 novč. dražja. Oves 5 novč. dražja. Vreme lepo.

Praga. Noratirinian sladkor za september f. 15.40 decembra f. 14.20, padajoč.

Havre. Kara Santos good average za september 98.75, za decembra 85—mlačno.

Hamburg. Santos good average za september 77.50 decembra 69.50, mare 67—, mlačno.

Dunajska borsa 12. septembra		1894.	danes	včeraj
Državni dolg v papirju		98.05	99.10	
v srobru		99.10	98.95	
Avstrijska renta v zlatu		123.80	124.10	
v kronah		97.95	97.95	
Kreditna akcija		370.75	370.70	
London 10 Lst.		12		